

Det er nemmere, end du tror, at indsamle oplysninger om arbejdsmiljørisici

BFA Transport Årskonference
Kolding, 26-10-2023

Temaer

1. Sikkerhedskultur
2. Sikkerhedsrunderinger
3. App til systematiske sikkerhedsrunderinger

De nationale mål for arbejdsmiljøindsatser 2021-2030

- **Kemisk arbejdsmiljø:** Sikkert og sundt arbejde med kemi – færre skal udsættes for farlig kemi på arbejdspladsen

- **Ergonomisk arbejdsmiljø:** Sikkert og sundt ergonomisk arbejdsmiljø – færre skal udsættes for væsentlige fysiske belastninger

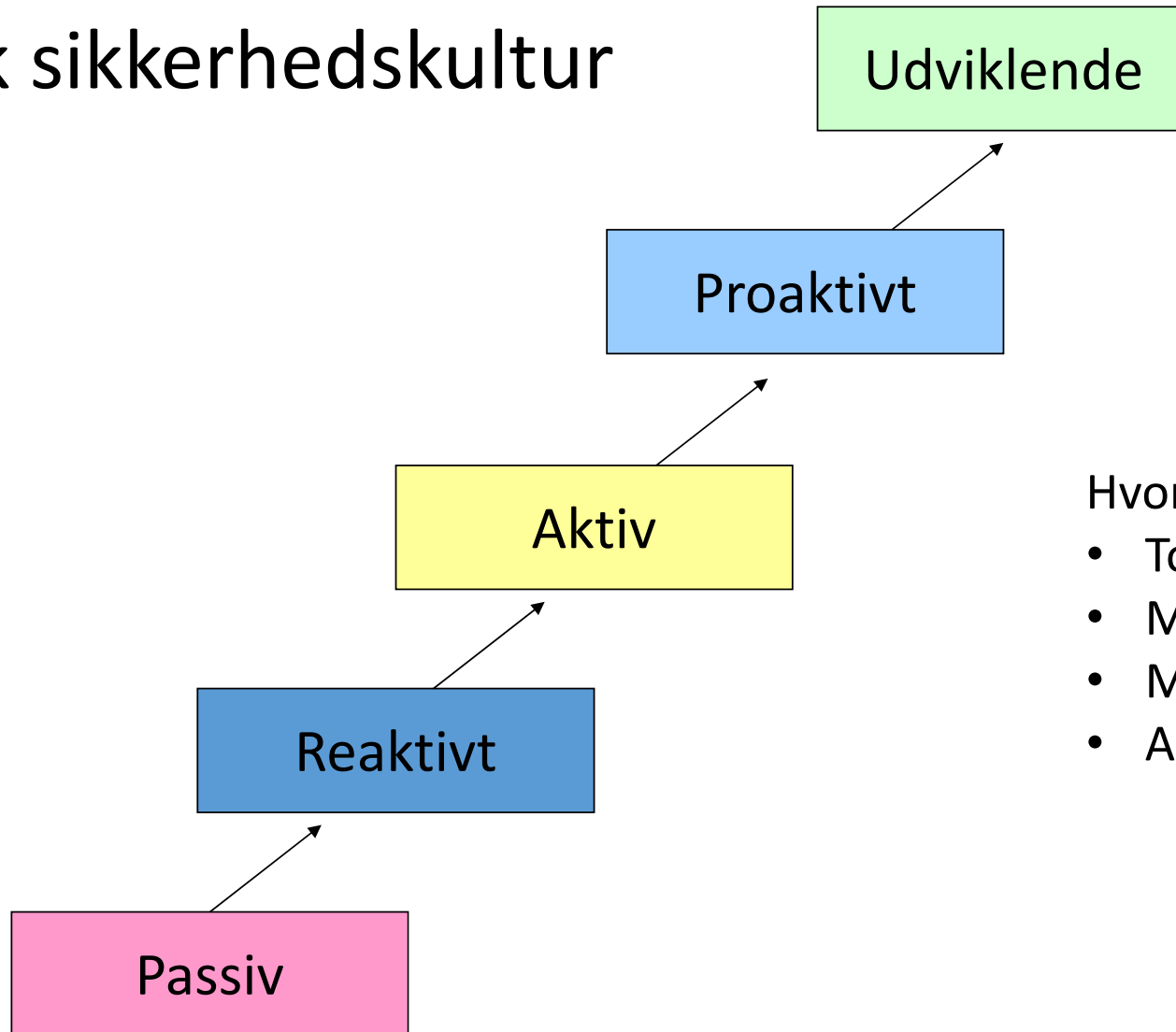
- **Psykisk arbejdsmiljø:** Sikkert og sundt psykisk arbejdsmiljø – færre skal udsættes for væsentlige psykiske belastninger

- **Arbejdsulykker:** Stærk sikkerhedskultur på arbejdspladser – færre skal udsættes for arbejdsulykker

- **Kilde:** Trepartsaftale om prioriterede nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen (2020)

Stærk sikkerhedskultur

Hvor er virksomhedens:

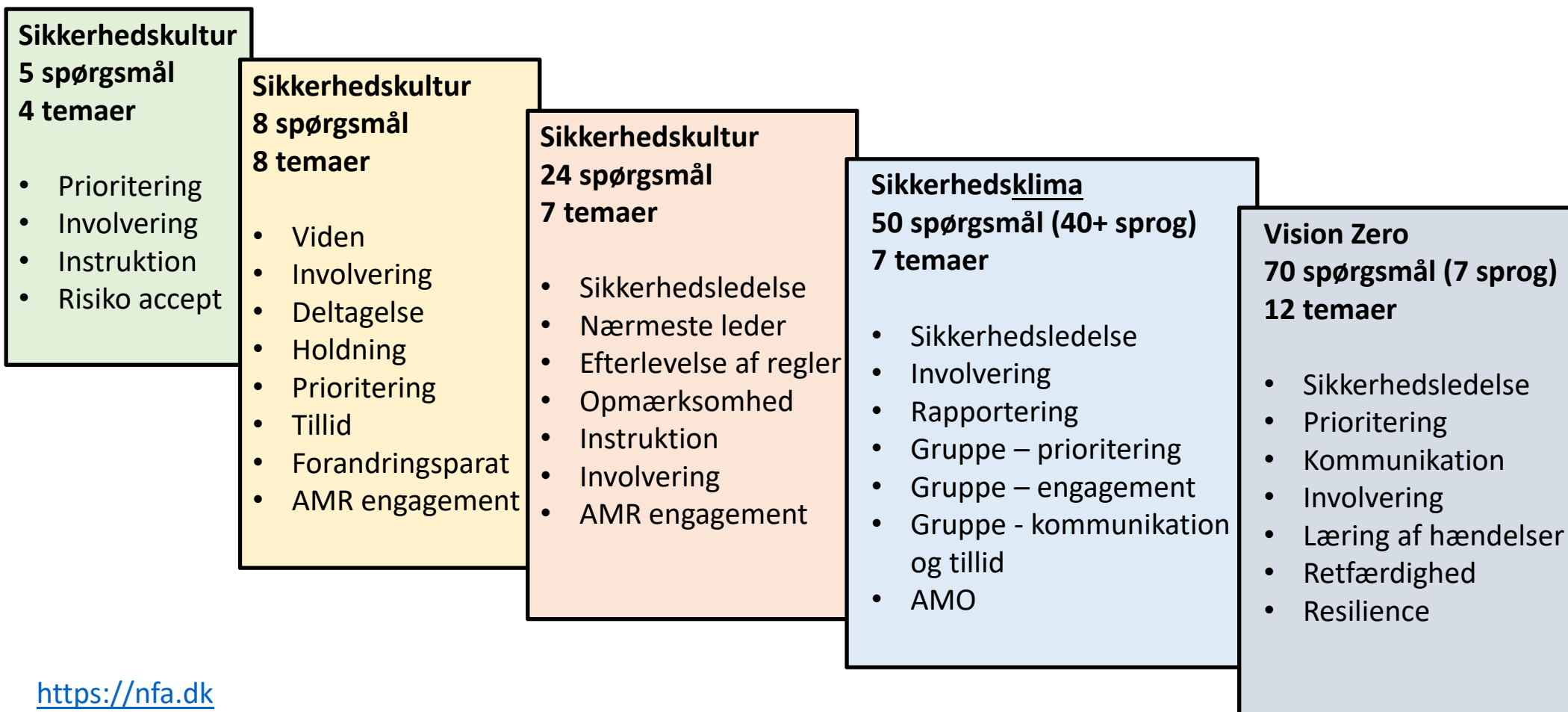
- Topledelse
- Mellemlidelse
- Medarbejdere
- AMO

Nationale studier i Danmark - sikkerhedskultur

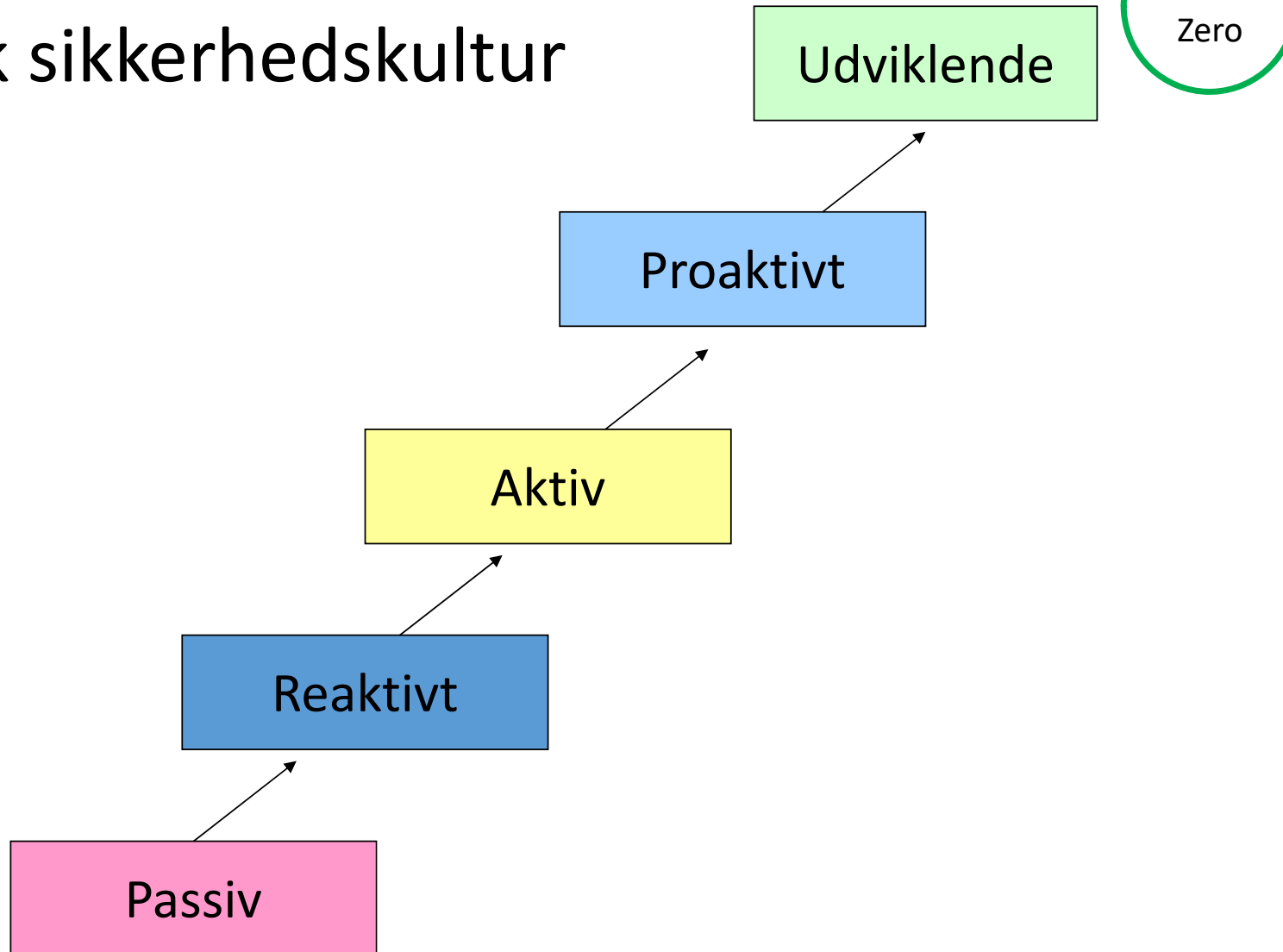
5 spørgsmål

- Arbejdsmiljø og Helbred (2012, 2014, 2016, 2018; nfa.dk)
 - National Overvågning af Arbejdsmiljøet - lønmodtagere (2021, ...; at.dk)
1. Ledelsen opmuntrer medarbejderne til at arbejde sikkert, selv når arbejdsplanen er stram
 2. Vi hjælper hinanden med at arbejde sikkert, selv når arbejdsplanen er stram
 3. Ledelsen inddrager medarbejderne i beslutninger vedrørende sikkerhed
 4. Jeg får den nødvendige vejledning og instruktion i sikker udførelse af arbejdet
 5. Vi mener, at mindre ulykker er en normal del af det daglige arbejde

Eksempler på gratis danske sikkerhedskultur spørgeskemaer

Stærk sikkerhedskultur

EU studie – Virksomheder med ‘Vision Zero’ for arbejdsmiljø

- 7 EU-lande, 27 virksomheder
- Interview, spørgeskema og nationale workshops
- 8819 spørgeskema respondenter
- 69 % medarbejdere, 31 % ledere og mellemledere
- 13 industrivirksomheder (51 % respondenter)
- 7 bygge- og anlægsvirksomheder (28 %)
- 7 andre sektorer (21 %)

***Referencer:** Zwetsloot, Kines et al.,
videnskabelige artikler fra 2015 & 2017a, b, c*

Traditionel arbejdsmiljø tilgang og Vision Zero

AM kontrolstrategi	AM forpligtigelsesstrategi
AM er målrettet	AM er en rejse , en proces
Forebyg skader & sygdomme	Skab sikkerhed og sundt arbejde
AM programmer	AM er en integreret del af forretningen
AM styring /management	AM lederskab
AM ejet af få	AM ejes af alle
Benchmark på skader og sygdomme	Benchmark på god praksis og positive og proaktive AM indikatorer
AM er en omkostning	AM er en investering
Medarbejdere en del af problemet	Medarbejdere en del af løsningen
AM hændelser er nederlag	Hændelser er muligheder for læring
AM systemer	AM kultur og læring

Evidens - ulykkesforebyggelse

- **Stærk internationale evidens for:**

- Sikkerheds-briefings (fx tavlemøder, toolboxmøder)
- Sikkerhedsrunderinger

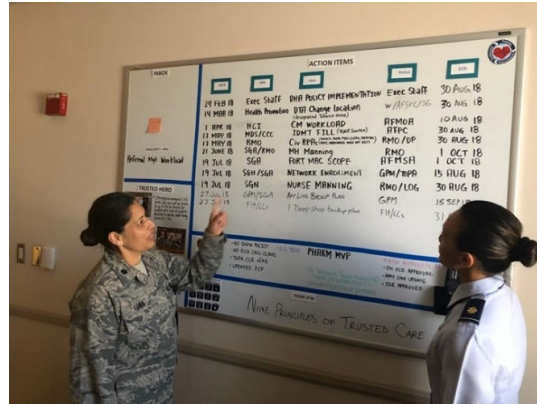
- **Hvorfor virker de?**

- Ledelse: Synlighed, forpligtigelse, engagement, ansvar, rolle model, dialog
- Medarbejder: Indflydelse, engagement, ansvar
- Opbygger tillid til at spørge og tale om risici og fejl
- Proaktiv og systematisk
- Identificere styrker og god praksis
- Opfølgning og læring

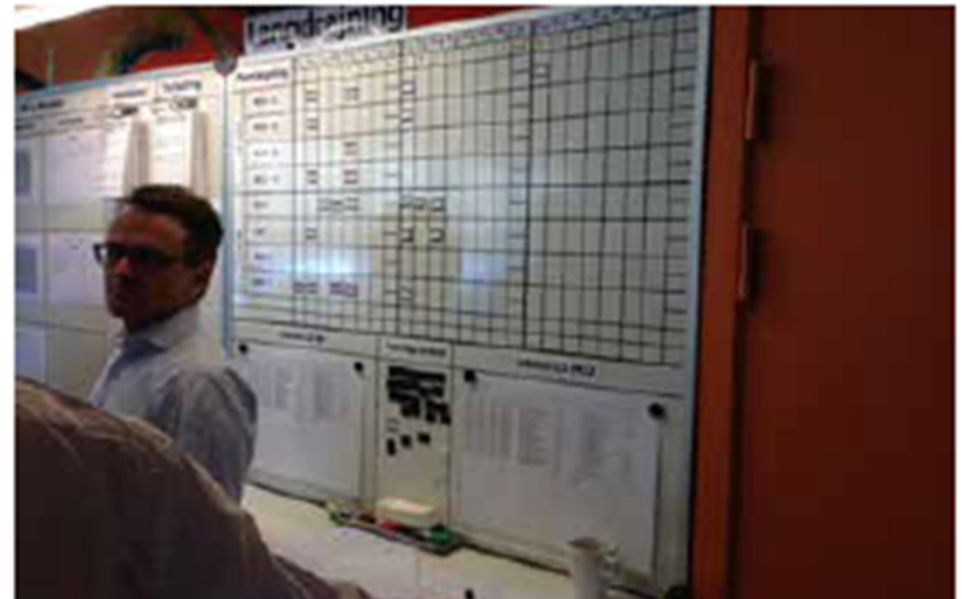
Pre-work briefings

- Tavlemøder
- Toolbox meeting
- Huddle (sport)

Effektive tavlemøder – sikre fastholdelse

- Dokumenter processen
- Synliggør resultater
- Synliggør bestræbelser
- Planmæssige evalueringer
- Træning i problemområder
- Ledelsens engagement 😊

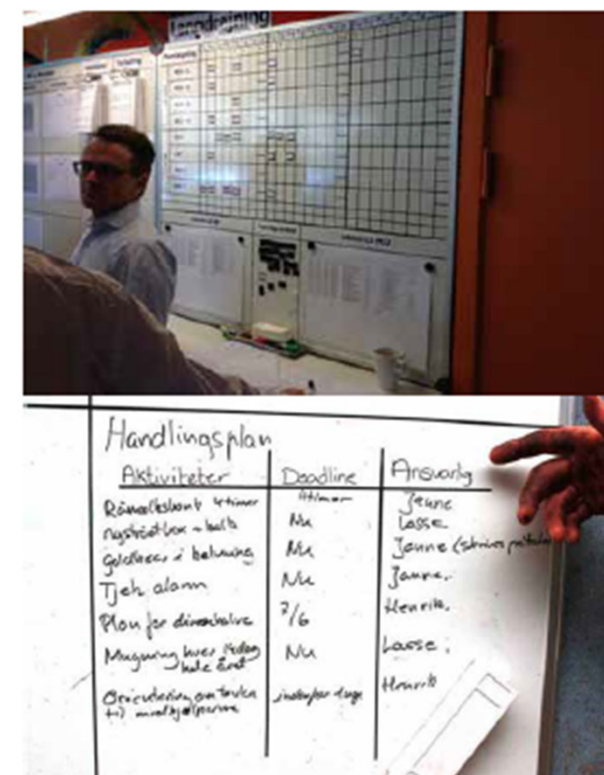
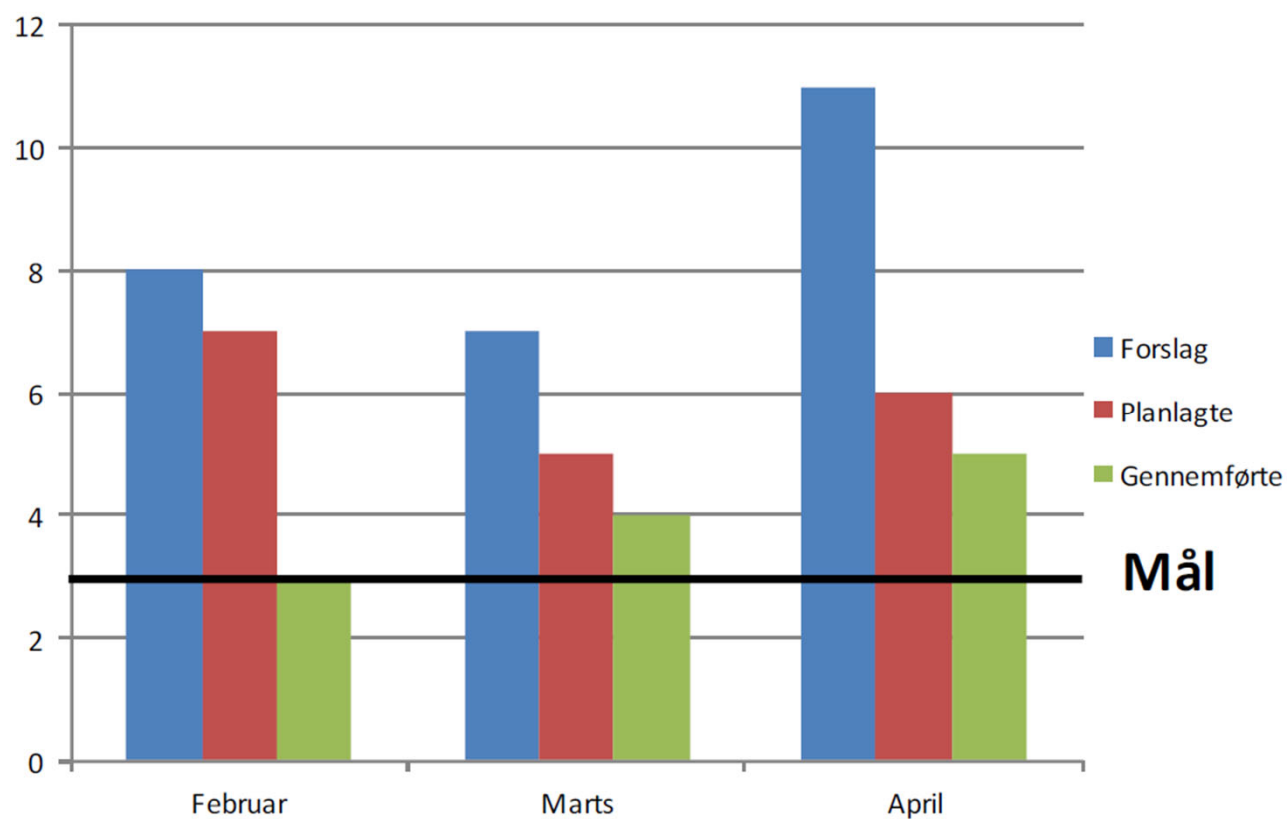
- Udfordre eksisterende løsninger og komme med ideer til nye veje

Proaktive mål og kpi'er: tavle- eller toolboxmøder

- ✓ Politik/kontrakt: om tavlemøder - toolboxmøder
- ✓ Uddannelse
- ✓ Træning
- ✓ Afholdelse (antal, frekvens)
-
- ✓ Opfølgning
- ✓ Handling
- ✓ Evaluering
- ✓ Læring/vidensdeling

Tavlemøder - arbejdsmiljøforbedringer

Proaktive mål og kpi'er: sikkerhedsrunderinger

- ✓ Politik/kontrakter: Sikkerhedsrunderinger
- ✓ Uddannelse
- ✓ Træning
- ✓ Afholdelse (antal, frekvens)
-
- ✓ Opfølgning
- ✓ Handling
- ✓ Evaluering
- ✓ Læring/vidensdeling

Eksempler på runderingsmetoder

- Kontrol
- Dialog og forebyggelse
- Tjekliste - ja/nej spørgsmål
- Tjekliste – antal observationer

Overvejelser før man starter med runderinger

- **Hvem** skal deltage? Kompetencer, træning
 - **Hvilket** fokus skal man have? Sikkerhedsforhold, -adfærd
 - **Hvornår?** Tidspunkt på døgnet, hvor meget tid skal afsættes, hvor ofte
 - **Hvor?** Alle områder, udpegede områder
 - **Hvordan?** Observationer, tjeklister, dialog (interview), løser udfordringer undervejs
-
- Skal man varsle runderinger?
 - Skal der tages fotos/filmes (GDPR)
 - Opfølgning: hvor megen tid skal afsættes til hele opgaven?
 - Vidensdeling

Tips og tricks til sikkerhedsrunderinger

Til de erfarne 😊

- **Mindset:** Tilgå hver sikkerhedsrunderingen som om det er den første gang
- **Følge en andet rute:** Gå den modsatte vej rundt – se tingene fra andre perspektiver
- **Tema:** Vælg et begrænset tema
- **God praksis:** Fokus på løsninger der virker, god praksis – virker de stadig?

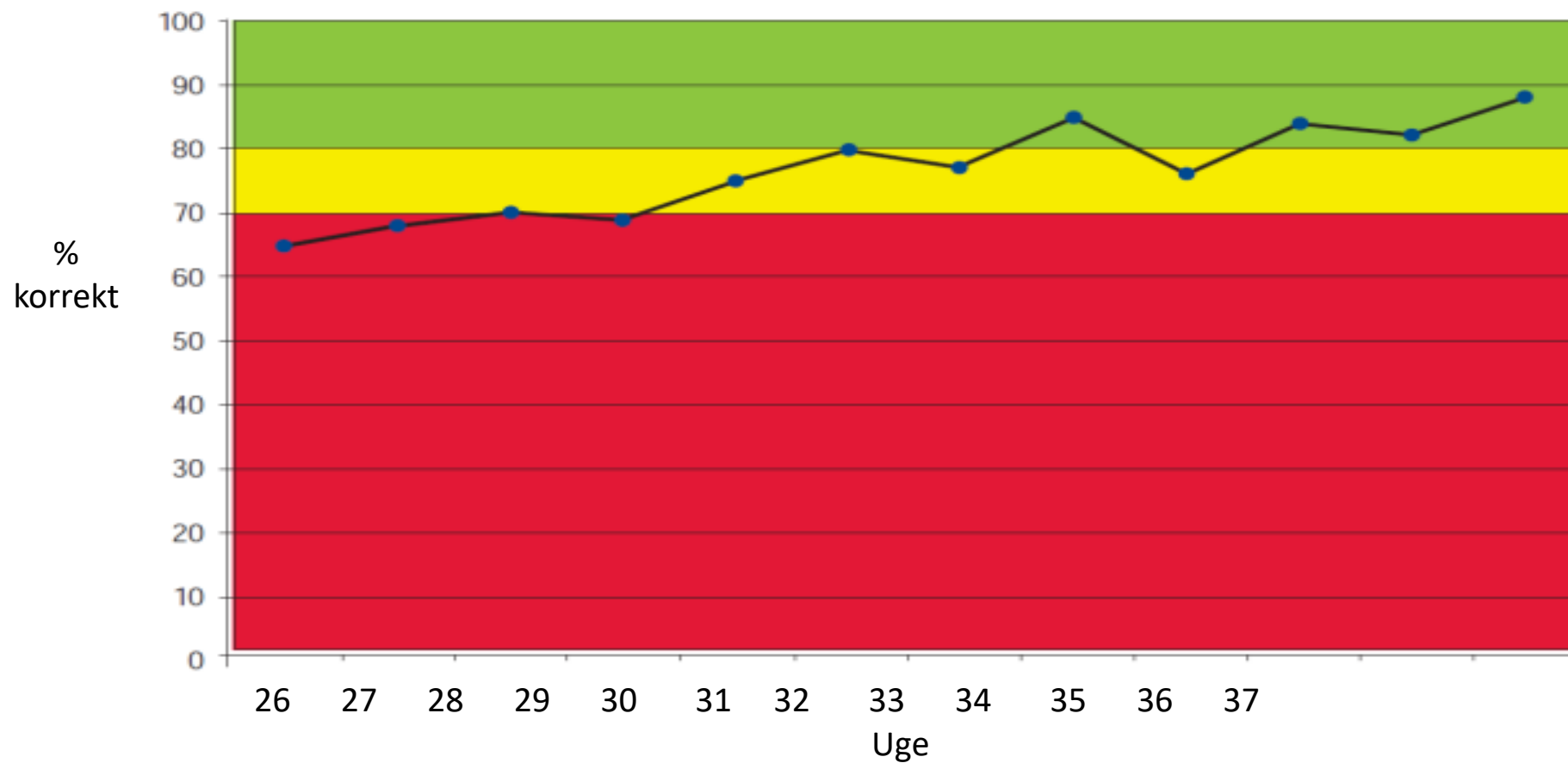
- **Rundere i en anden afdeling/virksomhed**

Hvordan sikres handling, evaluering, læring og vidensdeling i virksomheden?

Nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen 2021-2030 - indekser

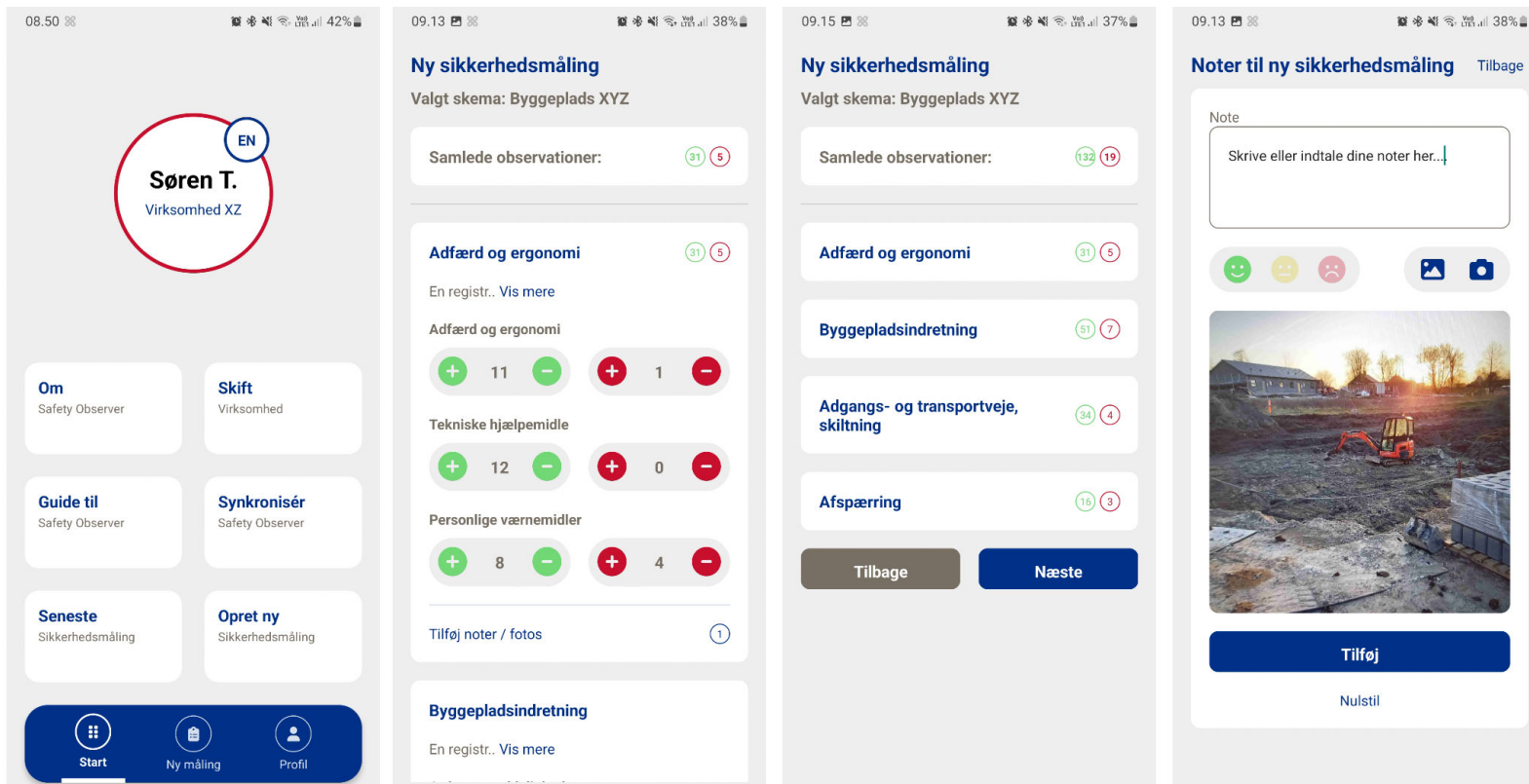
- Målet følges ved indeks baseret på virksomhedsrapportering i virksomhedsundersøgelsen inden for følgende emner:
 - **Risikovurderinger** ved fx arbejdsprocesser, nye arbejdsgange, materialer og maskiner
 - **Løbende oplæring**, instruktion og opfølgning i sikker udførelse af arbejde, samt arbejdsgiverens effektive tilsyn med arbejdets udførelse
 - **Konkrete indsatser** for at reducere risici (fx **STOP-principper**; tekniske hjælpemidler; tydeliggøre ledelsens prioritering af sikkerhed og gennem **inddragelse af medarbejdere i løsninger**)
 - **Sikkerhedsrunderinger (arbejdsulykker)**
- **Kilde:** Trepartsaftale om prioriterede nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen (2020)

Sikkerhedsindeks (forhold og adfærd)

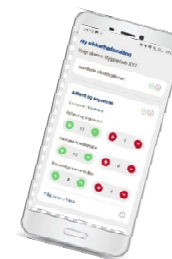
Safety Observer 3.0 app (2023) til systematiske sikkerhedsrunderinger

<https://nfa.dk/safetyobserver>

Udvikling af NFAs 'Safety Observer' app

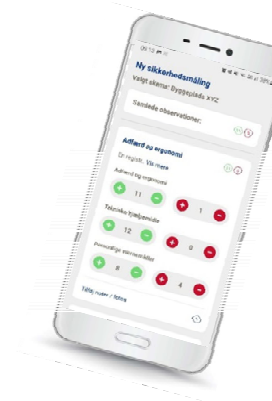
- Finsk forskning - sikkerhedsrunderings metode (1999, 2010, 2013)
- Dansk forskning 2004 - 2023...
- BFA Bygge og Anlæg tilpasser metoden til dansk (2007)
- Safety Observer version 0 – iPad til forskning (2014)
- Safety Observer 1.0 (2017), 2.0 (2020), 3.0 (2023)

NFAs Safety Observer 3.0 app

- Systematisk undersøgelse af sikkerhedsforhold og –adfærd
- Tilføje noter, fotos og smileys
- Kan bruges i mange brancher om områder
- Flere skabeloner – branche, særlige risici (fx transport, kemi, støv)
- Egne skemaer kan oprettes på alle sprog - webmodul

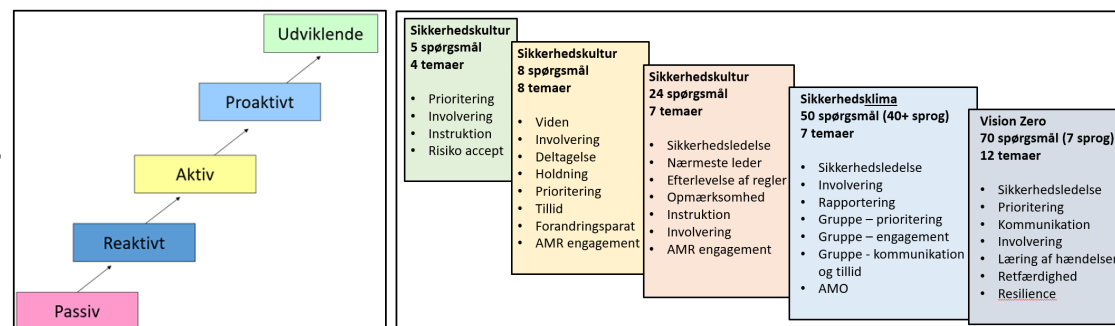
****Rapport på skærmen og som PDF sendt til ens e-mail****

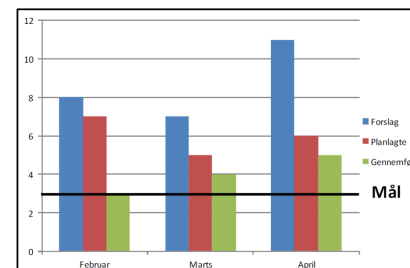
Safety Observer			
Virksomhed: NFA - Pete demo			
Skema: COVID-19 sikkerhed			
Arbejdsplads: ff			
Sektion:			
Område:			
Afsluttende kommentarer:			
Aftale med AMR om at fylde spritflasker op om eftermiddagen			
Måling foretaget af: Pete Kines			
Kl. 08:57 29. januar 2021			
Antal observationer: 204			
Sikkerhedsindeks: 80 %			
1. COVID-19 kommunikation og skiltning		Noter(4)/Fotos(3)	
1.1. Maks. antal personer i området	12 observationer		
1.2. Social afstand	17 observationer		
1.3. Beskyttelsesforanstaltninger	17 observationer		
1.4. Hygiejne	21 observationer		
1.5. Hygiejne krav i mødelokaler	9 observationer		
1.6. Psykisk arbejdsmiljø og trivsel	12 observationer		
2. COVID-19 tekniske foranstaltninger		Noter(3)/Fotos(1)	
2.1. Indretning ift. social afstand	13 observationer		
2.2. Fysiske afskærmning, fx klare plastskærme	6 observationer		

Take home message

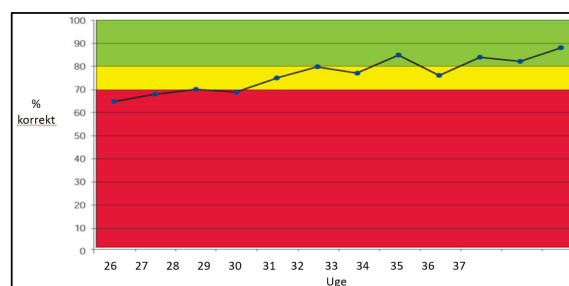
- Sikkerhedskultur – spørgeskemaer

- Tavlemøder, sikkerhedsrunderinger og kpi'er

- Safety Observer app

Findes på: <https://nfa.dk>

Pete Kines
pki@nfa.dk

Tak for jeres opmærksomhed!

**Det Nationale Forskningscenter
for Arbejdsmiljø**

